Р Е Ш Е Н И Е
№ 42276

гр. София, 29.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 7 състав,** в публично заседание на 12.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **6693** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 64, ал. 4 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по жалба на Б. Б. П., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – [населено място], срещу Заповед № 23 от 05.05.2026 г. на Началника на Затвора – [населено място]. С оспорената заповед на основание чл. 64, ал. 2 във връзка с ал. 1 и чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС е отказано преместването на лишения от свобода в затворническо общежитие от открит тип ЗО „К.“.

В жалбата се навеждат доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт поради противоречие с материалния закон. Жалбоподателят поддържа, че са налице законовите предпоставки за преместването му в общежитие от открит тип, тъй като в Затвора – [населено място] няма наложени дисциплинарни наказания, не е допускал нарушения на установения ред, трудово ангажиран е и проявява добро поведение. По същество се иска отмяна на постановения отказ.

В съдебно заседание жалбоподателят Б. Б. П., редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Ответникът – Началникът на Затвора – [населено място], редовно призован, не изпраща представител в съдебно заседание. От съдържанието на приложената към преписката Заповед № 23/05.05.2026 г. и становищата на длъжностните лица се установява, че административният орган поддържа постановения отказ като правилен и законосъобразен, тъй като лишеният от свобода изтърпява наказанието си при „строг режим“, който е нормативно несъвместим с режима в

общежитията от открит тип, а корекционният процес следва да продължи в закрит тип пенитенциарно заведение.
Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не ангажира заключение по основателността на оспорването
Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното:
Жалбоподателят Б. Б. П. изтърпява общо наказание в размер на 3 години и 10 месеца „лишаване от свобода“, формирано от приведено в изпълнение на основание чл. 68 от НК наказание от 3 години лишаване от свобода по НОХД № 3714/2016 г. по описа на СРС (влязло в сила с решение № 168/31.01.2018 г. по ВНОХД № 8807/2017 г. на СГС за престъпление по чл. 170, ал. 2 от НК) и отделно наложено наказание от 10 месеца лишаване от свобода по НОХД № 15308/2019 г. по описа на СРС (влязло в сила с решение № 389/22.06.2020 г. по ВНЧД № 1797/2020 г. на СГС за престъпление по чл. 195 от НК). Лишеният от свобода е постъпил в Затвора – [населено място] на 24.10.2024 г., като началото на изпълнение на наказанието е фиксирано от 23.10.2024 г. Със съдебните актове по чл. 58, т. 2 от ЗИНЗС на осъдения е определен първоначален „строг режим“ на изтърпяване на наказанието, считано от 24.10.2024 г.
На 04.03.2021г. Б. Б. П. е подал до началника на затвора – [населено място] заявление да бъде преместен за доизтърпяване на присъдата в ЗО „К.“ – открит тип. Във връзка с подаденото заявление бил изготвен доклад рег. № 111-30-6298#1 от 20.04.2026 г. от инспектор по социална дейност и възпитателна работа (ИСДВР) Д. Т., в който е отразено, че П. е адаптиран към условията на изолация, притежава добри комуникативни умения, не е приобщен към групи с деструктивно поведение и се отнася с уважение към администрацията. Лицето е полагало труд като „огняр“ и „чистач тунел“, не е допускало дисциплинарни нарушения и е награждавано със Заповед № 69/15.05.2025 г. с писмена похвала. Спроде доклада първоначалната оценка на риска от рецидив е намалена от 45 на 38 точки (в диапазона на ниския риск), но продължават да са налице дефицити и проблемни зони в разделите „Отношение към правонарушението“ и „Умения за мислене“, а нивото на риска от вреди за обществото се запазва на степен „среден“. В заключението на доклада ИСДВР сочи, че тъй като осъденият търпи наказанието си при първоначално определен строг режим, молбата за преместване в ЗООТ „К.“ не следва да бъде уважавана.
Изготвена е и експертна оценка на актуалното психично и емоционално състояние рег. № 111-30-6201#1 от 17.04.2026 г. от инспектор-психолог М. К., удостоверяваща липса на антисоциални нагласи и ниски криминогенни потребности, но с крайно заключение молбата за прекатегоризация в открит тип да не бъде уважавана.
Представено е становище рег. № 111-30-6298#2 от 29.04.2026 г. на Заместник-началника по режимна и надзорно-охранителна дейност (ЗНРНОД) главен инспектор Р. Д., с което се изразява категорично отрицателно становище по молбата. В същото е посочено е, че макар осъденият да е изтърпял формално изискуемата 1/4 част от наказанието, той продължава да изтърпява присъдата си при строг режим, нивото на риска от вреди за обществото остава средно и за постигане на целите на наказанието по чл. 36 от НК е необходимо корекционно-възпитателното въздействие да продължи в закрит тип пенитенциарно заведение.
На 05.05.2026г. Началникът на затвора издал процесната Заповед № 23, с която е отказал преместването на жалбоподателя в ЗО от открит тип. Заповедта е връчена на жалбоподателя на 07.05.2026г.
При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:
По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срок от лице с правен интерес и срещу акт, за който изрично е предвидена обжалваемост пред административния съд, поради което тя е ДОПУСТИМА и следва да бъде разгледана досежно нейната основателност.
Съгласно чл.64 от ЗИНЗС лишените от свобода с добро поведение, които са изтърпели най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип, могат да бъдат преместени по инициатива на началника на затвора или по тяхна молба за доизтърпяване на наказанието в затворнически общежития от открит тип, като началникът на затвора се произнася с мотивирана заповед след вземане на становището на ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа, на заместник-началника по режимно-охранителната дейност и на началника на съответното затворническо общежитие относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието и съобразно изискването на чл. 43, ал. 4.
В случая оспорената заповед е издадена от компетентния съгласно чл.64, ал.1 от ЗИНЗС орган – началникът на затвора. Спазени са изискванията по отношение формата на административния акт, заповедта е подробно и конкретно мотивирана, като в нея са посочени фактическите и правни основания за издаването й. Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. В случая административното производство е започнало по подадено от жалбоподателя заявление и се е развило в съответствие със специфичните изисквания по ЗИНЗС, като са изискани и взети предвид становища от лицата, посочени в чл.64, ал.2 от ЗИНЗС. Извършено е и психологическо изследване, послужило за вземането на решението от административния орган.
Оспорената заповед е и материално законосъобразна.
Разпоредбата на чл.64 от ЗИНЗС предвижда възможност лицата, изтърпяващи наказание "лишаване от свобода", да бъдат преместени за доизтърпяване на наказанието в ЗО от открит тип, ако по отношение на тях са изпълнени две условия – показали са добро поведение и са изтърпели най-малко една четвърт, но не по – малко от 6 месеца от наложеното наказание в затвор или в ЗО от закрит тип. Видно от текста на разпоредбата, несъмнено се касае само за възможност, а не за задължение на органа, на който е възложено издаването на съответния административен акт, да разпореди преместване във всички случаи, в които са налице материалноправните предпоставки по чл.64, ал.1 от ЗИНЗС, тоест изпълнението на посочените в чл.64, ал.1 от ЗИНЗС условия не обуславя непременно уважаване на молбата, респективно на предложението за преместване. Решението относно това дали да бъде приложена тази възможност по отношение на конкретно лице е предоставено на преценката на административния орган, който в случая действа при оперативна самостоятелност. Съгласно чл. 169 от АПК, при оспорване на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, съдът проверява дали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискването за законосъобразност на административните актове.
В случая, видно от изложените в заповедта мотиви, административният орган е констатирал, че са изпълнени формалните изисквания на чл.64, ал.1 от ЗИНЗС – жалбоподателят е изтърпял ј от наложеното наказание.
Въпреки това началникът на затвора е преценил, че молбата на лишения от свобода не следва да бъде удовлетворена, като се е позовал на разпоредбата на чл.65, ал.3 ЗИНЗС, а именно, че в затворническите общежития от открит тип се прилага общ и лек режим а л.св П. към настоящия момент търпи присъдата си при „строг“ режим.
От граматическото и систематично тълкуване на разпоредбата на чл.64 ЗИНЗС следва, че законодателят е регламентирал правна възможност („могат да бъдат преместени“), а не

задължение за административния орган да уважи всяка молба за преместване. Началникът на затвора действа при условията на оперативна самостоятелност, като преценява дали преместването от закрит в открит тип заведение отговаря на целите на наказанието по чл. 36 от НК и чл. 65, ал. 1 от ЗИНЗС.
Изтърпяването на минималния времеви праг от наказанието (най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца) и липсата на дисциплинарни наказания са необходими, но не и единствено достатъчни предпоставки за автоматично уважаване на искането за преместване в общежитие от открит тип. Тези обстоятелства правят искането допустимо за разглеждане по същество, но не пораждат безусловно субективно право на лишения от свобода на промяна на типа заведение.
Преместването от затвор или закрит тип общежитие в затворническо общежитие от открит тип съставлява съществено облекчаване на пенитенциарното третиране и намаляване на физическата и охранителната изолация. Съгласно изричната норма на чл. 65, ал. 3 от ЗИНЗС: „В затворническите общежития от открит тип се прилагат общ и лек режим.“ Разпоредбата на чл. 65, ал. 2 от ЗИНЗС предвижда, че строгият режим се прилага единствено в затворите и затворническите общежития от закрит тип. Следователно изтърпяването на наказанието при строг режим е нормативно несъвместимо с пребиваването в общежитие от открит тип.
В настоящия случай по отношение на жалбоподателя Б. П. действа първоначално определеният от съда „строг режим“, поради което правилно и законосъобразно ответникът е отказал неговото преместване без да обсъжда наличието на позитивните промени в поведението и личността на л.св. и дали ако има такива те са достигнали такава степен на устойчивост, която да обуславя едновременно смекчаване на строгия режим в общ и превеждане в открито пенитенциарно заведение съгласно чл. 64, ал. 3 и чл. 155, ал. 2 от ЗИНЗС.
По изложените съображения оспорената Заповед № 23 от 05.05.2026 г. на Началника на Затвора – [населено място] се явява валидна, правилна и законосъобразна, а подадената срещу нея жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.
Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК във връзка с чл. 64, ал. 4 от ЗИНЗС, Административен съд – София-град, III отделение, 7 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Б. П., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – [населено място], срещу Заповед № 23 от 05.05.2026 г. на Началника на Затвора – [населено място], с която е отказано преместването на лишения от свобода в затворническо общежитие от открит тип ЗО „К.“.
Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл. 64, ал. 4, изречение второ от ЗИНЗС.

СЪДИЯ: